

Abstrakt:

Deprese jako nejrozšířenější psychické onemocnění má na svědomí invaliditu velkého množství osob, proto je potřeba věnovat pozornost jeho diagnostice a léčbě. Součástí široké depresivní symptomatologie je také kognitivní deficit narušující optimální fungování poznávacích funkcí jedince včetně narušení myšlení. Toto narušení je pak možné pozorovat také v psaném projevu pacientů. Expresivní psaní jako užitečná terapeutická technika by mohlo přinést možnost identifikovat kognitivní distorze prostřednictvím psaného textu. Tyto distorze se mohou projevat ve vyšší prevalenci slov absolutních, slov na sebe zaměřené řeči (SFL) projevujících se často osobními a přivlastňovacími zájmeny či emočně negativními slovy. Naopak by se v textech depresivních mělo objevovat málo slov emočně pozitivních a kognitivních. Výzkumná část práce byla uskutečněna v interkulturním kontextu, proto jsou čtenáři na pozadí aktuálních teorií přiblíženy kultury, ve kterých výzkum probíhá, a to Česká republika a Mexiko. Výzkumná část vytváří podklad pro slovník, který je dále možné využívat pro studium daného fenoménu. Statistická analýza potvrzuje ekvivalenci tohoto fenoménu v obou vzorcích s výjimkou SFL, které je u mexické skupiny pravděpodobně vlivem gramatiky vyšší. Výzkum ukazuje na signifikantně vyšší užití zvolených kategorií slov u klinické populace. V současné studii se nepotvrdil efekt u slov kognitivních, které se u kontrolní a klinické skupiny neliší. To však může být způsobeno jinými faktory. V práci byla dále otestována souvislost se skóry v testech deprese. Tato souvislost se u všech kategorií vyjma slov kognitivních ukazuje jako významná. Studována byla také souvislost s kognitivními testy. Prokázala se souvislost se sebehodnocením v testech ruminací, ale i se zhoršením v paměťovém testu. Zjištění mohou napomoci budoucímu využití techniky jako pomocné diagnostiky u deprese.

Klíčová slova:

deprese

expresivní psaní

kognitivní distorze

mezikulturní srovnání